

Nr 5.

Ankom till riksdagens kansli den 23 februari 1922 kl. 1 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om anstånd för visst fall med verkställighet av straff.

Genom en den 13 januari 1922 dagtecknad, till lagutskott hänvisad proposition, nr 10, som behandlats av första lagutskottet, har Kungl. Maj:t under åberopande av propositionen bilagda utdrag av i statsrådet och lagrådet förda protokoll jämte bilagor föreslagit riksdagen att antaga följande förslag till

L A G

om anstånd för visst fall med verkställighet av straff.

Med ändring av vad lag och författning innehålla häremot stridande förordnas som följer.

Visar den, som genom lagakraftägande utslag är dömd till frihetsstraff eller skall undergå fängelse, vartill böter eller viten förvandlats, innan verkställigheten av straffet begynt, att till Konungen ingivits ansökan, att han av nåd måtte förskonas från straffet eller vinna lindring däri; är han ej häktad, och förekommer ej mot honom skälig anledning, att han avviker, då skall, där ej i målet tidigare sökts nåd, med verkställigheten av straffet anstå i avbidan på Konungens beslut i anledning av nådeansökningen.

Beträffande de skäl, som ligga till grund för ifrågavarande förslag, får utskottet hänvisa till propositionen.

De i förevarande förslag givna bestämmelser om anstånd med verkställighet av straff skola enligt förslagets ordalydelse äga tillämpning endast för det fall, att någon genom *lagakraftägande* utslag är dömd till frihetsstraff eller skall undergå fängelse, vartill böter eller viten förvandlats. Emellertid kan i vissa fall verkställighet följa även å utslag, som icke i alla avseenden tagit åt sig laga kraft och som i lag betecknas såsom icke laga-kraftägande. I 1 § av lagen den 26 mars 1909 angående verkställighet i vissa fall av straff, ådömt genom icke laga kraft ägande utslag, föreskrives sålunda, att därest den, som blivit dömd till straffarbete på viss tid eller till fängelse eller arrest, icke besvärat sig över utslaget inom den för ändringssökande föreskrivna tid eller före besvärstidens utgång i viss ordning förklarat sig nöjd med utslaget och villig att undergå den ådömda bestraffningen, straffet genast skall gå i verkställighet utan hinder av åklagares eller målsägandes besvär. Enligt utskottets mening måste de i berörda författning omförmälda utslag i nu ifrågavarande hänseende jämföras med utslag, som i alla avseenden vunnit laga kraft. Uppenbart torde vara, att så är förhållandet ifråga om utslag, varå verkställighet på den grund skall följa, att den dömda underlåtit att i rätt tid fullfölja talan mot detsamma. Därest den dömda i dylikt fall, ehuru han ej funnit sig böra anföra besvär över utslaget, dock ingivit ansökan att av nåd bliva förskonad från straffet eller vinna lindring däri, bör han givetvis komma i åtnjutande av det i den föreslagna lagen medgivna anstånd med straffets verkställande. Däremot kan det ifrågasättas, huruvida en person, som före besvärstidens utgång förklarat sig nöjd med ett avkunnat utslag och villig att undergå honom därigenom ådömd bestraffning, bör genom en ingiven nådeansökan kunna erhålla anstånd med straffverkställigheten. Mot medgivande av en dylik förmån talar, bland annat, att enligt 5 § i ovannämnda författning en i behörig ordning avgiven nöjdförklaring icke kan återtagas, samt att densamma skall betraktas såsom en återkallelse av dessförinnan möjligen anförda besvär. Emellertid föreligga enligt utskottets uppfattning icke tillräckliga skäl för att för detta särskilda fall göra ändring i den föreslagna regeln, att straffets verkställighet skall anstå i avbidan på nådeansökningens prövning. För övrigt torde de föreslagna bestämmelserna ej för detta fall komma att få någon större praktisk betydelse.

Uppenbart torde vara, att de föreslagna bestämmelserna böra tillämpas

Utskottet.

jämväl å andra, i 1909 års lag icke omförmälda fall, då utslag, varigenom frihetsstraff ådömts, kunna verkställas utan hinder av över utslaget anförda besvär.

Ifrågasättas kan, huruvida i den föreslagna lagen icke borde uttryckligt utsägas, att densamma skall tillämpas även å nu berörda utslag, vilka icke i alla avseenden vunnit laga kraft. Utskottet har emellertid icke funnit ett dylikt förtydligande erforderligt. En riktig tolkning av det föreslagna lagbudet giver nämligen vid handen, att detsamma är tillämpligt även å utslag av nu antydd art, enär dessa givetvis äro att anse såsom *mot den dömde lagakraftägande*.

Utskottet har vid granskning av förslaget ej funnit skäl till anmärkning mot detsamma och får alltså hemställa,

att förevarande proposition måtte av riksdagen bifallas.

Stockholm den 23 februari 1922.

På första lagutskottets vägnar:

JAKOB PETTERSSON.

Vid detta ärendes behandling hava närvarit: herrar Pettersson i Södertälje, Hederstierna, Jacob Larsson, Rogberg*, Pers, Klefbeck, Edw. Larson*, K. G. Westman, Sandegård, Lindqvist i Halmstad, Pettersson i Bjälbo, Strid, E. I. Lindley*, Leo och Olsson i Kalmar.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.